

Uchwała nr 80/2017
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 2 sierpnia 2017 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej nr XLVI/393/17 z dnia 28 czerwca 2017 r. zmieniającej uchwałę nr XXVI/214/16 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 2 czerwca 2016 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości budynków lub ich części oraz budowli zajętych na potrzeby działalności gospodarczej prowadzonej przez mikroprzedsiębiorców prowadzących lub rozpoczynających działalność gospodarczą terenie Gminy Środa Śląska w ramach programu pomocy de minimis

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

§ 1 pkt 1 i 2 uchwały Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej nr XLVI/393/17 z dnia 28 czerwca 2017 r. zmieniającej uchwałę nr XXVI/214/16 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 2 czerwca 2016 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości budynków lub ich części oraz budowli zajętych na potrzeby działalności gospodarczej prowadzonej przez mikroprzedsiębiorców prowadzących lub rozpoczynających działalność gospodarczą terenie Gminy Środa Śląska w ramach programu pomocy de minimis — wobec istotnego naruszenia art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej nr XLVI/393/17 z dnia 28 czerwca 2017 r. zmieniająca uchwałę nr XXVI/214/16 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 2 czerwca 2016 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości budynków lub ich części oraz budowli zajętych na potrzeby działalności gospodarczej prowadzonej przez mikroprzedsiębiorców prowadzących lub rozpoczynających działalność gospodarczą terenie Gminy Środa Śląska w ramach programu pomocy de minimis wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 12 lipca 2017 roku.

Badaną uchwałą nadano nowe brzmienie § 2 ust. 1 zmienianej uchwały. Dotychczasową treść tego przepisu w brzmieniu:

„§ 2. 1. Na zasadach szczegółowo określonych w niniejszej uchwale pomoc udzielana jest w postaci zwolnienia z podatku od nieruchomości, które to zwolnienie obejmuje nowopowstałe tj. wybudowane lub zakupione w wyniku nowej inwestycji budynki i budowle oraz ich części należące do mikroprzedsiębiorców prowadzących lub rozpoczynających działalność gospodarczą na terenie gminy Środa Śląska, z wyjątkiem: [...]”

zastąpiono następującą:

„§ 2. 1. Na zasadach szczegółowo określonych w niniejszej uchwale pomoc udzielana jest w postaci zwolnienia z podatku od nieruchomości, które to zwolnienie obejmuje nowopowstałe tj. wybudowane w wyniku nowej inwestycji budynki i budowle oraz ich części należące do mikroprzedsiębiorców prowadzących lub rozpoczynających działalność gospodarczą na terenie gminy Środa Śląska, z wyjątkiem: [...]”.

Ponadto badaną uchwałą skreślono w § 6 zmienianej uchwały ust. 3 w brzmieniu: „Zwolnienie zakupionych budynków lub budowli, o których mowa w ust. 1 w związku z § 2 przysługuje od 1 stycznia roku następującego po roku, w którym Burmistrz Środy Śląskiej potwierdzi spełnienie przez przedsiębiorcę warunków do uzyskania pomocy na podstawie uchwały”.

W badanej uchwale ustalono, że wchodzi ona w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Izby stwierdziło, że zmienia ona warunki korzystania ze zwolnień, a mianowicie ogranicza zakres nieruchomości, do których mogą być stosowane zwolnienia przewidziane uchwałą Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej nr XXVI/214/16 z dnia 2 czerwca 2016 roku. Z badanej uchwały wynika bowiem, że po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego uchwała zmieniana nie będzie miała zastosowania do zakupionych w wyniku nowej inwestycji budynków i budowli oraz ich części.

Jak zauważył Trybunał Konstytucyjny w uchwale z dnia 27 września 1994 r., zadania wykonywane przez jednostki samorządu terytorialnego „mają charakter funkcji państwa rozumianego jako powszechna organizacja władzy publicznej i dlatego powinny podlegać rygorom przewidzianym przez Konstytucję dla wykonywania funkcji państwowych. Muszą w szczególności pozostawać w zgodności z fundamentalną zasadą demokratycznego państwa prawnego [...]. Nie do przyjęcia byłby pogląd przeciwny, że w demokratycznym państwie prawnym zadania publiczne, stanowiące realizację władztwa państwowego, a zarazem odnoszące się do stosunków między instytucjami władzy i obywatelami, podlegają w różnym stopniu rygorom praworządności i legalności w zależności od charakteru prawnego podmiotu mającego kompetencje do ich wykonywania” (sygn. akt W. 10/93, OTK 1994, nr 2, poz. 46, s. 191–194). Stanowisko to zachowało pełną aktualność również pod rządami Konstytucji RP z 1997 roku.

Wyrażona w art. 2 Konstytucji zasada państwa prawnego, a zwłaszcza wynikające z niej zasady zaufania obywatela do państwa, pewności prawa oraz ochrony praw nabytych nakazują, by zmiana prawa dotychczas obowiązującego, która pociąga za sobą niekorzystne skutki dla sytuacji prawnej podmiotów, dokonywana była zasadniczo z zastosowaniem techniki przepisów przejściowych, a co najmniej odpowiedniej *vacatio legis*.

Sytuacja prawna osób objętych nową regulacją winna być poddana takim przepisom przejściowym, by osoby te mogły mieć czas na dokończenie przedsięwzięć podjętych na podstawie wcześniejszej regulacji, w przeświadczeniu, że będzie ona miała charakter stabilny. Zasada zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa nakazuje także należyte zabezpieczenie interesów w toku, a zwłaszcza należytą realizację uprawnień nabytych na podstawie poprzednich przepisów. Stanowisko takie wyraził Trybunał Konstytucyjny m.in. w orzeczeniach z 2 marca 1993 r. (sygn. akt K. 9/92) i 15 lipca 1996 r. (sygn. akt K. 5/96) oraz wyrokach z 24 października 2000 r. (sygn. akt SK 7/00) i 10 kwietnia 2006 r. (sygn. akt SK 30/04).

Wskazuje się ponadto, że stosownie do art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1808 i 1948) projekt programu pomocowego przewidujący udzielanie pomocy *de minimis* podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej w Środzie Śląskiej przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus